

TMMOB MİMARLAR ODASI PARTİSİ

GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 17384

Tarih : 09.04.2026

43495

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 08.04.2026

Zeynep ODUNCU KUTEVİ

Batman Milletvekili

Kayyım yönetimindeki Batman Belediyesi Meclisi tarafından 04.03.2026 tarihinde onaylanan imar planı değişikliği, Batman halkının kent hakkını ve kamusal alanlarını doğrudan tehdit eden bir nitelik taşımaktadır. TMMOB Batman İl Koordinasyon Kurulu'nun teknik incelemeleri ve kamuoyuna yaptığı açıklamalar, söz konusu değişikliğin şehircilik ilkelerine, planlama esaslarına ve kamu yararına açıkça aykırı olduğunu ortaya koymuştur.

Bu plan değişikliği ile mevcut ve aktif olarak kullanılan park alanlarının bir bölümü ticari kullanımlara dönüştürülmekte; buna karşılık farklı ve uzak konumlarda, bazılarında enerji nakil hatları geçen sorunlu bölgelerde yeni park alanları önerilmektedir. Şehircilik disiplinde yeşil alanlar yalnızca metrekare büyüklüğü ile değil; yaya erişilebilirliği, 300-500 metrelik hizmet yarıçapı, mekânsal süreklilik ve kamusal kullanım değeri ile ölçülmektedir. Yapılan düzenleme, Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği'nin 26. maddesinde yer alan "eşdeğer alanın aynı etki alanı içinde sağlanması" zorunluluğunu ihlal etmekte; eşdeğer donatı üretmek yerine mevcut kamusal hizmeti ortadan kaldırmaktadır.

Ayrıca, açık ve yeşil alan sisteminin bütünlüğünü parçalayan, park alanlarını ticarileştiren bu kararın yaratacağı trafik yoğunluğu, otopark ihtiyacı ve teknik altyapı yüküne dair hiçbir bilimsel etki analizi yapılmamıştır. Bu durum, kayyım yönetimlerinin yerel halkın ihtiyaçlarını ve bilimsel uyarıları yok sayarak rant odaklı mekânsal müdahalelerde bulunduğu en güncel örneğidir. Geçmiş dönemlerde de benzer şekillerde kent hakkını gasp eden imar pratiklerine imza atan Batman Belediyesi'nin bu son kararı, kent belleğine ve ekolojisine onarılmaz zararlar vermektedir.

Bu bağlamda,

- 1- Kayyım yönetimindeki Batman Belediyesi Meclisi'nin 04.03.2026 tarihli imar planı değişikliğinden Bakanlığınız haberdar mıdır? Söz konusu değişiklik Bakanlığınızın denetiminden geçmiş midir?
- 2- Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği'nin 26. maddesi açıkça ihlal edilerek, kaldırılan park alanlarının "aynı hizmet etki alanı içerisinde" ve "eşdeğer erişilebilirlikte" karşılanmaması karşısında Bakanlığınızca başlatılmış bir inceleme veya soruşturma bulunmakta mıdır?
- 3- Mevcut park alanlarının ticari kullanıma açılmasının bölgede yaratacağı trafik, otopark ve altyapı yüküne dair herhangi bir bilimsel etki analizi yapılmamış olması, planlama esasları ve şehircilik ilkeleriyle nasıl bağdaşmaktadır?
- 4- Yeni önerilen "eşdeğer" park alanlarının bir kısmının enerji nakil hatları geçen sorunlu bölgelerde yer aldığı iddiası doğru mudur? İnsan ve çevre sağlığı açısından risk taşıyan bu alanların yeşil alan olarak gösterilmesi mevzuata uygun mudur?

- 5- Batman Belediyesine kayyım atandığı tarihten bugüne kadar kent genelinde kaç adet imar planı değişikliği yapılmıştır? Bu değişikliklerin kaçında yeşil alanlar, parklar ve kamusal donatı alanları daraltılarak ticari veya konut alanına çevrilmiştir?
- 6- Seçilmiş yerel yönetimlerin yerine atanan kayyım idarelerinin, halkın katılımı olmaksızın, TMMOB gibi meslek odalarının itirazlarını yok sayarak gerçekleştirdiği bu tür "kent hakkı gaspı" niteliğindeki rant odaklı imar değişikliklerini önlemek adına Bakanlığınızın alacağı bir tedbir var mıdır?
- 7- Kamu yararından ve bilimsel temellerden uzak olan, Batman halkının nefes alma alanlarını daraltan 04.03.2026 tarihli imar planı değişikliğinin iptal edilmesi yönünde bir girişiminiz olacak mıdır?